

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการนิเทศภายในของ
โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
The Guidelines Developing Quality of Internal Supervision Administration at
Thesaban 1 School (Bankao), Phan District, Chiang Rai

วรากุล เสาร์สุวรรณ

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระหลัก อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ อธิยา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 42 คน โดยแยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน ครู 33 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อย วิเคราะห์เนื้อหาแล้วบรรยายเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมและรายด้านเกือบทุกด้านมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติมาก ยกเว้น ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติปานกลาง และในด้านการบริหารจัดการการนิเทศภายใน แบบ PIDRE ก็พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ

สถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน มีการวางแผน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินงาน มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการการนิเทศภายใน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน พบว่า โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาทุกปี มีการวัดประเมินผลการใช้หลักสูตร มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครูมีการสอนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำคู่มือการนิเทศภายใน เพื่อให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจในการนิเทศภายในแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ครูผู้สอนทุกคนมีการผลิตสื่อที่มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการสอน อย่างน้อย เดือนละ 1 ชิ้น โรงเรียนจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในโรงเรียน และ เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน ครูควรมีการวัดและประเมินผลที่มีความสัมพันธ์กับการสอนอย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นำผลการวัดและประเมินที่ได้มาวิเคราะห์และแก้ปัญหาเด็กเป็นรายบุคคล

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการการนิเทศภายใน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มได้เสนอแนวทางการพัฒนางานนิเทศภายในว่า ควรร่วมมือกัน ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียนทุกด้าน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงาน นิเทศภายในโรงเรียน ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยระบุผู้รับผิดชอบ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน มีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน นำผลมาปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการนิเทศภายในที่หลากหลายเป็นกัลยาณมิตร ตลอดจนควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนาและศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านการนิเทศภายในโรงเรียน กองการศึกษา ควรให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติและไปในทิศทางเดียวกัน ผู้บริหารควรเปิดใจกว้างยอมรับ ฟังความคิดเห็นเสนอแนะแนวคิดใหม่ๆ ของครู โรงเรียนควรจัดคู่มือ เอกสาร สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ให้เพียงพอ กับความต้องการของครู

Abstract

The objectives of this study were: 1) to examine the internal supervision circumstance of Thesaban 1 School (Bankao); 2) to investigate the desired future scenario in developing the quality of internal supervision administration of Thesaban 1 School (Bankao); 3) to propose the guidelines developing the internal supervision administration of Thesaban 1 School (Bankao).

The samples were 42 participants including 1 school administrator, 1 educational scholar, 33 teachers, 6 school committee members, 1 parents of students at Thesaban 1 School (Bankao).

The research instrument was 5-rating scale questionnaire, interview, and focus-group discussion. The data was analysed by mean, standard deviation, and content analysis.

The results showed that:

1. The internal supervision of Thesaban 1 School (Bankao), in overall and all aspects, was rated at the high level except that of construction and using media in teaching, assessment and evaluation were rated at the moderate level. The internal supervision management based on PIDRE was found implemented at the high level in all aspects due to the fact that school administrators, teachers, school committee members, community, parents paid attention on internal supervision that covered planning, monitoring, examining, evaluating, improving, and developing consistently and systematically.

2. The desired future scenario in developing the quality of internal supervision administration of Thesaban1 School (Bankao) revealed that the school showed development of school curriculum annually, evaluation of curriculum implementation, development of learners for higher academic achievement consistently, teachers showing systematic teaching management, student-centered instructional management, handbook for internal supervision for information sharing with stakeholders, teachers showing construction of quality instructional media consistent with the lesson plan at least 1 media per month. The school provided variety of learning resources existing inside and outside the school. The teachers should employ assessment and evaluation related to the teaching and curriculum objectives. And, teachers should use the evaluation results to analyze student's problems individually.

3. The guidelines developing the quality of internal supervision administration of Thesaban 1 School (Bankao) based on the focus-group discussion suggested the following. Working together to analyze the current circumstance, problems, and needs in all aspects of the school to arrive at the data for planning the internal supervision of the school. There should be the development of internal supervision planning by clearly assigning persons in charge of specific tasks, steps, and objectives. Use the evaluation results for systematic improvement. Use friendly and various internal supervision methods. Promote and support teachers to attend training, seminar, and educational visits to best practices school on internal supervision. The educational department should educate people involved with internal supervision. The school administrators should open their view to accept new thoughts from teachers and school should develop handbook, documents, media and equipment sufficient to the needs of teachers.

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพื่อให้สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสภาพสังคม ปัจจุบันได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด ไว้นั้น จำเป็นต้องใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งต้องเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ ตรงตามความต้องการและความเหมาะสม (พูนชัย ยาวีราช, 2561 : 46) การพัฒนาการศึกษาต้องพัฒนาพร้อมกันทั้ง 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยมุ่งให้กระบวนการบริหารการศึกษาและกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการสนับสนุน ส่งเสริมให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูได้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาต่อไป เนื่องจากการนิเทศเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการสนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาครูผู้สอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 10) การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกลไกของการซึ่งนำให้ความช่วยเหลือ ควบคุมกำกับ ติดตามให้การเรียนรู้ในโรงเรียนก้าวไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาแต่ละแห่ง ช่วยให้ครูได้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษา เกิดการสนับสนุน ช่วยเหลือ พัฒนาครูผู้สอน และส่งเสริมให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) สังกัดเทศบาลตำบลเมืองพาน เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมุ่งให้มีการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จากรายงานสรุปผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีพ.ศ. 2559 ผลการประเมินทั้ง 4 วิชา คือ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษพบว่า ความรู้ความสามารถของผู้เรียนยังต่ำกว่าผลการประเมินระดับประเทศ โดยวิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.10 วิชาคณิตศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.00 และวิชาวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.40 และวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.03 และรายงานสรุปผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีพ.ศ. 2559 ผลการประเมินพบว่า ความรู้ความสามารถของผู้เรียนยังต่ำกว่าผลการประเมินระดับประเทศ จำนวน 3 วิชา ได้แก่วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ โดยวิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.21 วิชาคณิตศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 24.51 และวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 29.36 (โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) สังกัดเทศบาลตำบลเมืองพาน, 2559)

จากการวิเคราะห์สภาพภายในของโรงเรียน พบว่าสาเหตุที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอาจเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนของครูเพื่อที่จะให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่ขาดความต่อเนื่องในกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้ผู้เรียนไม่เกิดองค์ความรู้จากนั้นแล้วเมื่อวิเคราะห์ปัญหา

ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) พบว่ามีปัญหา ครูยังไม่สามารถนำเอาระบบการนิเทศภายในมาพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้โรงเรียนจะมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องแต่ครูผู้สอนยังไม่สามารถนำความรู้และทักษะมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนไม่เต็มตามศักยภาพด้วยปัญหาดังกล่าว จึงควรมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่น่าพึงพอใจของสังคม บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) สังกัดเทศบาลตำบลเมืองพาน, 2559 : 243)

จากเหตุผลและความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เพื่อจะนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญและได้ปรับปรุงวิธีการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ตนเองรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบระดับสูงขึ้นไป ตลอดจนนำกระบวนการวิธีการมาใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้
ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพ ในการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ในปัจจุบันและอดีตที่ผ่านมา และทำให้เห็นภาพอนาคต และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
2. ด้านการนำไปใช้

2.1 ผู้บริหารนำผลการวิจัยไปพิจารณาประกอบการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.2 โรงเรียนนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2.3 ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนและโรงเรียนมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2560 ตามรูปแบบ PIDRE MODEL (สงัด อุทรานันท์, 2530 : 84-88) ซึ่งประกอบด้วย 1) การวางแผนการนิเทศ (Planning : P) 2) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Informing : I) 3) การปฏิบัติการนิเทศ (Doing : D) 4) การสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน (Reinforcing : R) 5) การประเมินผลของการดำเนินงาน (Evaluating : E)

1.2 ศึกษาการนิเทศภายใน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2560 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ 5) ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย 1) ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานนิเทศภายใน นักวิชาการศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 51 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ได้มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานนิเทศภายใน นักวิชาการศึกษา ครูผู้สอนจำนวน 33 คน คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ตัวแทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คนและตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 42 คน

2.2 ศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการกองการศึกษา/

ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้างานนิเทศภายใน ครูผู้สอน นักวิชาการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 11 คน

2.3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอกาบัง จังหวัดเชียงราย ผู้ให้ข้อมูล รองนายกเทศมนตรีดูแลส่วนการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านเก่า ครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านเก่า นักวิชาการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม นักวิชาการการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพสภาพการบริหารจัดการการนิเทศภายใน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอกาบัง จังหวัดเชียงราย

1. กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 42 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ นักวิชาการศึกษา หัวหน้างานนิเทศภายใน ครู ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการการนิเทศภายใน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอกาบัง จังหวัดเชียงราย โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ 5) ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

ครอบคลุมกระบวนการตามแนวทาง การนิเทศภายใน รูปแบบ PIDRE MODEL แบบสอบถามจะใช้หลักฐานจากแหล่งข้อมูล ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษา 2) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามจำนวน 42 ชุด ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง โดยรอรับคืนมาด้วยตนเอง

4. การจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยายและแปลผลโดยการบรรยาย
เป็นความเรียงตามระดับมาตราส่วนประมาณค่า

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการนิเทศ ภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ นักวิชาการการศึกษา หัวหน้าฝ่าย
วิชาการ ครู ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาและตัวแทนผู้ปกครอง ทั้งหมด 11 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ เรื่องการบริหารจัดการการนิเทศภายใน
โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้
2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการพัฒนาและใช้แหล่ง
เรียนรู้ 5) ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

ครอบคลุมกระบวนการตามแนวทางการนิเทศภายใน รูปแบบ PIDRE MODEL

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ถึงผู้อำนวยการ ครูวิชาการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) เพื่อขออนุญาต
สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 11 คน 2) ผู้ศึกษาติดต่อผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์
และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง 3) ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูล

4. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มานำมาทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) ตาม
ประเด็นที่ตอบแล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียน เทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 10 คน ผู้ศึกษาใช้วิธีการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง
(Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกการ
สนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้าน
เก่า) อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ถึงรองนายกเทศมนตรีฝ่ายการศึกษา เทศบาลตำบลเมืองพาน ผู้อำนวยการโรงเรียนและนักวิชาการการศึกษาของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม ซึ่งมีการบริหารจัดการการนิเทศภายในที่ดี (Best Practice) ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ นักวิชาการการศึกษา ครู ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) เพื่อขออนุญาตเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 10 คน 2) ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสนทนากลุ่ม ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้ศึกษามีการเตรียมความพร้อม โดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา การอธิบายประเด็นในการสนทนาให้มีความเข้าใจตรงกัน บันทึกลงในเครื่องมือและสรุปวิเคราะห์ข้อมูลและประเด็นอย่างละเอียด ชัดเจน โดยผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีส่งผลต่อการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ประเด็นได้ตามวัตถุประสงค์อย่างครบถ้วน

4. การจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม นำมาทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติสูงที่สุด ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
 - 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม มีการปฏิบัติสูงที่สุด ส่วนข้อรายการที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ครูมีการติดตามการวัดและประเมินผลด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน
 - 1.2 ด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติระดับมาก โดยพบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยมีการใช้สื่อนวัตกรรม ประกอบการเรียนการสอน มีการปฏิบัติสูงที่สุด ส่วนข้อรายการที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ครูจัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
 - 1.3 ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติระดับปานกลาง โดยพบว่า โรงเรียนมีการวางแผนในการจัดหาหรือผลิตสื่อการเรียนการสอน มีการปฏิบัติสูงที่สุด ส่วนข้อรายการที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ครูมีการทำทะเบียนและคู่มือการใช้สื่อ มีการบันทึกการใช้สื่อการเรียนการสอน

1.4 ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติระดับมาก โดยพบว่า ครูมีการสรุปและรายงานผลการวัดและประเมินผลผู้เรียนต่อสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีการปฏิบัติสูงที่สุด ส่วนข้อรายการที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงานเพื่อภารกิจกรรมด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดประชุมชี้แจง การจัดอบรม สัมมนา

1.5 ด้านการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติระดับปานกลาง โดยพบว่า การวางแผนจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา มีการปฏิบัติสูงที่สุด ส่วนข้อรายการที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ครูและนักเรียนมีการบันทึกสถิติการเข้าใช้แหล่งเรียนรู้เป็นประจำและต่อเนื่อง

1.6 ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติระดับมาก โดยพบว่า ครูมีการสรุปและรายงานผลการวัดและประเมินผลผู้เรียนต่อสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีการปฏิบัติสูงที่สุด ส่วนข้อรายการที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงานเพื่อภารกิจกรรมด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดประชุมชี้แจง การจัดอบรม สัมมนา

1.7 ด้านการบริหารจัดการการนิเทศภายใน แบบ PIDRE ทุกข้อรายการมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติระดับมาก ข้อรายการที่มีการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ การวางแผนการนิเทศ สร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผลการดำเนินงาน และการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ ตามลำดับ

2. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

2.1 ด้านการพัฒนาและนำหลักสูตรไปใช้ ได้ข้อสรุปว่า โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และมีการวัดประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกปี เพื่อให้โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมเป็นรายปี จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนและกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จาก หลักสูตรแกนกลาง ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของการจัดหลักสูตรสถานศึกษา มีการบูรณาการ หลักสูตร SBMLD และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักการพัฒนาและนำหลักสูตรไปใช้ออกแบบหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้ข้อสรุปว่า โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครูมีการสอนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำคู่มือการนิเทศภายใน เพื่อให้ข้อมูลการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูผู้รับการนิเทศ ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน

2.3 ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน ได้ข้อสรุปว่า ครูผู้สอนทุกคนมีการผลิตสื่อที่มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการสอน อย่างน้อย เดือนละ 1 ชิ้น เพื่อใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องเป็นสื่อที่ผู้เรียนได้ใช้จริง ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรง มีการ

บันทึกผลการใช้สื่อการเรียนการสอน ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและนำผลการประเมินมาปรับปรุง การสร้างสื่อให้ดีขึ้น

2.4 ด้านการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ ได้ข้อสรุปว่า โรงเรียนจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้ง ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ป้ายนิเทศนิทรรศการ มุมกิจกรรม มุมทดลอง มุมความรู้ต่างๆ สวนสมุนไพร ให้ผู้เรียน ได้เรียนเรียนรู้โดยตรงด้วยตนเองอย่างถูกต้อง ลงมือปฏิบัติจริง จัดให้เด็กได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ นอกโรงเรียน เช่น ศึกษาแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน วัด ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน โรงเรียนนุฒิ วิทยาลัย อีกทั้ง ควรมีการใช้แหล่งเรียนรู้เหล่านี้มาหล่อหลอมให้เกิดความร่วมกันระหว่าง โรงเรียนและชุมชน เช่น การจัดทำโครงการเพื่อรณรงค์แก้ไขปัญหามลพิษในชุมชน เช่น โครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชุมชน โครงการต่อต้านยาเสพติด โครงการคัดแยกขยะ

2.5 ด้านการวัดและประเมินผลการนิเทศ ได้ข้อสรุปว่า ครูมีการวัดและประเมินผลที่มีความสัมพันธ์กับการสอนอย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครูผู้สอนต้องตรวจสอบโดยวัดและ ประเมินความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละคนก่อนที่จะสอนรายวิชาหรือหน่วยการเรียนรู้ นั้นๆ ประเมินในขณะที่ดำเนินการสอน และ ประเมินหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแล้ว และต้องมีการสรุปและ รายงานผลการวัดและประเมินผลผู้เรียนต่อสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ นำผลการวัดและประเมินที่ ได้มาวิเคราะห์และแก้ปัญหาเด็กเป็นรายบุคคล

2.6 ด้านการบริหารจัดการการนิเทศภายในตามกระบวนการ PIDRE สรุปได้ว่า 1) การวางแผน นิเทศภายใน (Planning-P) มีการจัดทำโครงการนิเทศภายใน กำหนดงบประมาณ จัดทำคู่มือ สร้างเครื่องมือ ในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยระบุเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ร่วมวางแผน การนิเทศภายในโรงเรียน โดยการประชุมชี้แจงและระดมความคิดเพื่อกำหนดทางเลือก กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Informing – I) มีการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนใน การดำเนินงานอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรถึงจะให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ จัดทำคู่มือ สร้างเครื่องมือ ในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยระบุเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจน 2) การปฏิบัติการนิเทศ (Doing – D) ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ตามบทบาทหน้าที่และข้อตกลง ผู้รับการนิเทศควรให้ความร่วมมือ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ ตามหลักการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ซึ่งช่วยให้เกิด ความปลอดภัย โปร่งใส ไม่บีบบังคับ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล สร้างความเข้าใจ กระจำงแจ่ง เน้นแนวทางที่ถูกต้องด้วยการ ยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน 4) การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing – R) ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน สนับสนุน อำนวยความสะดวก ในการนิเทศภายในเป็นไปด้วยความ เรียบร้อย ให้ขวัญและกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการผลักดันให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจ มีการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการนิเทศภายในอย่างพอเพียง 5) การประเมินผลการดำเนินงาน (Evaluating – E) ผู้บริหาร ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ มีการนำผลการนิเทศมา ปรับปรุงแก้ไข โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติใหม่อีกครั้ง ในกรณีที่ผลงานที่ได้ยังไม่ถึงขั้นน่าพอใจ หรือ

ให้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดในกรณี que การดำเนินงานไม่ได้ผล แต่ถ้าประเมินผลแล้วประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ และต้องการจะดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องที่ปฏิบัติอีก เช่น การจัดทำโครงการ งบประมาณ แผนงาน บุคลากร เป็นต้น

3. แนวทางการพัฒนาบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย จากผลศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการนิเทศภายในของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย ผู้บริหารฝ่ายการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา นักวิชาการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนได้เสนอแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในทุกด้านที่สอดคล้องกันว่าควรสร้างความตระหนัก ความเข้าใจเกี่ยวกับครูภายในโรงเรียนให้ทุกฝ่ายร่วมมือการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียนทุกด้าน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงานนิเทศภายในโรงเรียน ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยระบุผู้รับผิดชอบ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจนมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน นำผลมาปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการนิเทศภายในที่หลากหลาย เป็นกัลยาณมิตร ตลอดจนควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนาและศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านการนิเทศภายในโรงเรียน กองการศึกษา ควรให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติและไปในทิศทางเดียวกัน ผู้บริหารควรเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นเสนอแนะแนวคิดใหม่ๆ ของครู โรงเรียนควรจัดคู่มือ เอกสาร สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ให้เพียงพอับความต้องการของครู

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานนิเทศภายใน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ควรร่วมกันวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส ซึ่งให้ทราบถึงปัญหาเพื่อช่วยให้เห็นถึงแนวทางต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลในการพัฒนาผู้เรียน
2. ด้านการให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำก่อนการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานนิเทศภายใน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ควรมีการประชุมร่วมกัน มีการจัดอบรม สัมมนา เพื่อเป็นการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของทุกฝ่าย
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานนิเทศภายใน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ควรจัดให้มีการปฏิบัติงานนิเทศอย่างสม่ำเสมอ
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการยกย่อง ชมเชย มอบรางวัล มอบใบประกาศเกียรติคุณ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ตั้งใจปฏิบัติงาน มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น

5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานนิเทศภายใน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ควรมีการประเมินผลของการปฏิบัติงานเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีถัดไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการนิเทศด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียน คณะกรรมการสถาน ชุมชน และผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการนิเทศนิเทศภายใน
3. ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการงานด้านอื่นๆ ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) เช่น งานการเงินและงบประมาณ งานบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พูนชัย ยาวีราช. (2561). *กลยุทธ์การบริหาร เพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในองค์กรทางการศึกษา หลักการ แนวคิด และความสำเร็จ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) สังกัดเทศบาลตำบลเมืองพาน. (2559). *รายงานสรุปผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีพ.ศ. 2559*. เชียงราย: โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) สังกัดเทศบาลตำบลเมืองพาน.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา : หลักการทฤษฎี และปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม.